

forslaget skulde blive vedtaget, at der maatte ske saadanne Ændringer i det, at Skolefriheden, hvis man virkelig vil bruge det Udtryk, som de ærede Forslagsstillere har brugt, i hvert Tilfælde faar den Betydning, den virkelig er vokset op til i Løbet af de Aar, i hvilke de paagældende Love, særlig Loven af 1855, har virket, saaledes at den eventuelle Lov i det mindste kom til at staa som et Udtryk for den Frihed, man ønskede, da Tilsynsloven sidst var til Behandling her i Tinget, og for, hvad der fra næsten alle Sider indenfor Kommissionen ifølge de i Kommissionsbetænkningen stillede Ændringsforslag ønskedes. Der er jo visse Ting i det foreliggende Lovforslag, som ingenlunde er saa frisindede, som Udvalgets Forslag den Gang var.

Johs. Fog-Petersen: Ærede Medlemmer skal ikke blive bange for det kolossale Bibliotek, jeg fører med mig herop, men Talerstolen, som vi er blevet belempret med, gør det jo nødvendigt, at man, naar man vil citere noget fra tidligere Aars Rigsdagstidender, maa tage Bøgerne med herop — det havde ganske vist været betydelig nemmere, om man kunde have staaet paa sin Plads.

Det er formentlig rigtigt, som den højtærede Kultusminister sagde, at naar dette lille Lovforslag er kommet frem, er det foranlediget ved den meget omtalte Skolesagovre i Nørre Søby paa Fyn. Denne Skolesag vakte, da den først blev bekendt ved, at den blev omtalt i „Eyens Venstreblad“ sidst i Februar Maaned, ganske overordentlig stor Opsigt, og jeg tror, at jeg kan sige, at for hele den yngre Slægt var den Lovparagraf, som her blev gravet frem, fuldkommen ukendt. Man stod her pludselig overfor et Udslag af en Skolekommissions, eller jeg vil hellere sige en Skolekommissions Formands, Myndighed, som i høj Grad maatte forbavse. Ærede Medlemmer, der har fulgt Sagen, ved, hvad den drejer sig om. Det er en Husmand, Jørgen Andersen, som den 7. Januar faar Svar fra Skolekommissionen, hvem han har anmodet om Tilladelse til at tage sine 3 Børn ud af Folkeskolen for at sætte dem i en Friskole, som stod i Forbindelse med en Efterskole. Svaret gaar ud paa, at han har Lov til at tage det ene Barn, nemlig en Datter, som ikke er 12 Aar gammel, ud af Skolen, men 2 Dreng, som er 12 Aar, har han ikke Lov til at tage ud af Skolen. Skolekommissionen svarer, at man ikke kan anbefale Andragendet, men

maa afslaa det for de 2 Drenges Vedkommende, medens man derimod kan billige Datterens Udskrivning. Der gives ikke nogen nærmere Motivering for, at man tager dette Standpunkt, men paa Forespørgsel fra Faderen, som henvender sig til Præsten, svarer Præsten, Pastor Harder, at han har holdt sig til Loven, og denne Lov agter han at staa fast paa, saa kan Faderen i øvrigt gøre, hvad han vil, han kan gaa til selve Kejseren, om han vil, men Afgørelsen kan ikke omstødes, den Overbevisning har Præsten. Imidlertid nøjes Husmanden ikke med at blive afvist paa denne Maade. Der bliver afholdt et stort Møde i Sognet om Sagen, og her blev der fra den, der først havde taget sig af Sagen, den ærede 4de Landstingsmand for 6te Kreds (Vejstrup) holdt en Tale, hvori han klarlagde, hvad der var foregaaet, og — efter min Mening ganske rigtigt — fortolkede vedkommende Paragraf i Loven af 2. Maj 1855. Jeg kan ikke se rettere, end at denne Paragraf i sin Tid er sat ind i Loven for at beskytte Børnene imod at blive taget bort fra en god Undervisning. Nu bliver den derimod i dette Tilfælde anvendt af Præsten, saaledes at Faderen ikke faar Lov til at tage Børnene ud af Folkeskolen for at lade dem faa en Undervisning, som han skønner er bedre end den, de fik der. Det er selvfølgelig en ganske overordentlig forkert Opfattelse af denne Paragraf fra Præstens Side. Det er et Misbrug af Paragraffen, og naar Paragraffen er formet saaledes, at den kan misbruges, saa vil jeg ønske, dersom det ikke er muligt at ordne dette administrativt — hvad jeg indtil videre, ogsaa efter den højtærede Kultusministers Udtalelser i Dag, mener lader sig gøre —, at Sagen maa kunne blive ordnet ad Lovgivningens Vej hurtigst muligt. Jeg takker den højtærede Minister, fordi han har taget den Stilling til Nørre Søby-Sagen, som han har taget i Dag, og jeg vil til min Tak føje en Opfordring om at fremme Sagen saa hurtigt som muligt for at faa klaret, om den kan ordnes administrativt.

Det foreliggende Lovforslag kalder sig „Forslag til Lov om Skolefrihed“. Naar man gennemgaar Lovforslaget, forekommer det mig, at det knap og nap svarer helt til det store Navn, det har faaet. Lovforslaget fremtræder, synes jeg, til Dels som en revideret Udgave af Lovene af 2den Maj 1855 og af 30te September 1864, og det er jo ogsaa de to Love, som Forslagsstillerne har villet sammenarbejde. Men naar man skulde foretage en saadan Revision,